

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 375/08-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2009 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa o sťažnosti Ing. V. K., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. R., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co KR 4/2007 zo 14. februára 2008 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. V. K. na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo vlastníť majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co KR 4/2007 zo 14. februára 2008 p o r u š e n é b o l o .

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co KR 4/2007 zo 14. februára 2008 z r u š u j e .

3. Ing. V. K. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré j e Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Ing. V. K. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 223,53 € (slovom dvestodvadsaťtri eur a päťdesiattri centov), ktoré j e Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. J. R., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 16. októbra 2008 č. k. II. ÚS 375/08-23 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. V. K., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co KR 4/2007 zo 14. februára 2008.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na základe návrhu dlžníka – M., s. r. o. (ďalej len „úpadca“), začal Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) voči úpadcovi uznesením sp. zn. 4 K 16/2007 z 26. júna 2007 konkurzné konanie. Na základe zistení

predbežného správcu, že majetok úpadcu nebude postačovať ani na úhradu trov konkurzného konania, okresný súd uznesením č. k. „4 K 9/2007-273“ (správne má byť 4 K 16/2007-273, ide o chybu v písaní spisovej značky, pozn.) z 31. júla 2007 konkurzné konanie voči úpadcovi zastavil, pričom v poučení uviedol: „*V zmysle ust. § 20 ods. 3 ZKR uznesenie o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku súd doručí účastníkom konkurzného konania. Proti uzneseniu môže podať odvolanie každý veriteľ dlžníka. Podanie odvolania veriteľom, ktorý nie je účastníkom konkurzného konania, sa považuje za pristúpenie do konkurzného konania.*“

Proti predmetnému uzneseniu okresného súdu podala 8. augusta 2007 odvolanie sťažovateľka, ktorá bola veriteľkou úpadcu na základe zmluvy o pôžičke z 26. októbra 2005, ktorou na obdobie jedného roka poskytla úpadcovi pôžičku v sume 14 000 000 Sk. Podľa sťažovateľky predbežný správca pri zisťovaní majetku úpadcu nezohľadnil „... *dlžníkove odporovateľné úkony, ktorými došlo k zníženiu jeho majetku*“. Po podaní odvolania sťažovateľka 31. augusta 2007 zložila na účet okresného súdu sumu 200 000 Sk na úhradu trov konkurzného konania.

V dôsledku odvolania sťažovateľky krajský súd uznesením sp. zn. 2 Co KR 4/2007 zo 14. februára 2008 odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil a súčasne odvolanie sťažovateľky odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

Zo sťažnosti je zrejماً nespokojnosť sťažovateľky s rozhodnutím krajského súdu, ktorý podľa jej tvrdenia nesprávne aplikoval na jej prípad ustanovenia § 20, § 24 a § 25 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o konkurze“), pričom v tejto súvislosti sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že „... *postupom a rozhodnutím krajského súdu jej bolo odňaté postavenie účastníka konkurzného konania a zároveň jej bolo odňaté právo podať odvolanie, čo v konečnom dôsledku malo za následok zásah do jej ústavne garantovaných práv. Takéto rozhodnutie a postup krajského súdu podľa názoru sťažovateľky predstavuje odňatie Ústavou garantovaného práva uplatňovať svoje práva v súdnom konaní.*“.

V súvislosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu sťažovateľka namietala porušenie základného práva na spravodlivý proces a toto svoje tvrdenie takto odôvodnila:

«Pokiaľ ide o námietku porušenia práva sťažovateľky na súdnu ochranu v spojení s jej právom vlastniť majetok, jej primárnym dôvodom je zjavná svojvôľa krajského súdu pri právnom posúdení rozhodujúcej otázky, a to tej, či sťažovateľka bola oprávnená podať odvolanie proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava I č. k. 4 K 16/2007-273 zo dňa 31. 07. 2007 o zastavení konania, príp. či sa sťažovateľka podaním odvolania stala účastníčkou konania a zložením preddavku na trovy konania mal krajský súd vyhlásiť konkurz.

Z napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že tento extenzívne vykladal ustanovenie § 20 ods. 3 ZKR, keď v spojení s ust. § 24 ods. 2 ZKR rozhodol, že sťažovateľka by bola oprávnená podať odvolanie len v tom prípade, ak by bola inak oprávnená podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Krajský súd vo svojom rozhodnutí vytvoril konštrukciu, v zmysle ktorej je potrebné ust. § 20 ods. 3 ZKR vykladať komplexne spolu s ust. § 24 ods. 2 ZKR, ktoré rieši otázku vstupu do konania. Nakoľko sťažovateľka podľa názoru krajského súdu nie je veriteľom oprávneným podať odvolanie (keďže nemá vykonateľnú pohľadávku), nie je oprávnená na podanie odvolania voči uzneseniu o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku. Podanie odvolania zo strany sťažovateľky podľa názoru krajského súdu nemalo za následok jej vstup do konkurzného konania. Táto argumentácia krajského súdu je v celom rozsahu nesprávna a nemá oporu v dikcii ZKR. ...

Podľa názoru sťažovateľky krajský súd tým, že vložil ust. § 20 ods. 3 ZKR v súvislosti s ust. § 24 ods. 2 ZKR, vlastne určil, že oprávnenie podať odvolanie voči uzneseniu o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku nemá každý veriteľ, ale len ten, ktorý by inak mohol podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Takýto výklad však vôbec nezodpovedá zákonnej dikcii (gramatickému výkladu) ustanovenia § 20 ods. 3 ZKR, logike predmetného ustanovenia a jej začleneniu v rámci zákona ako celku. Ak by totiž zákonodarca mal v úmysle limitovať oprávnenie na podanie odvolania v prípade zastavenia konkurzného konania len na účastníkov konania, prípadne veriteľov, ktorí nie sú účastníkmi ale majú vykonateľnú pohľadávku, bol by takúto podmienku explicitne uviedol v ust. § 20 ods. 3 ZKR.

ZKR však v § 20 ods. 3 výslovne uvádza, že v prípade zastavenia konania pre nedostatok majetku môže odvolanie podať každý veriteľ, teda nie len ten, ktorý je účastníkom konania príp. má vykonateľnú pohľadávku. Zákonodarca celkom iste mal na mysli takého (každého) veriteľa, ktorý má voči dlžníkovi pohľadávku. Tento názor podporujú nasledovné skutočnosti;

a) gramatický výklad predmetného ustanovenia - adjektívum „každý“, teda akýkoľvek, všetci a pod.

b) systematický výklad - samotná konštrukcia ZKR; ak by bola argumentácia krajského súdu správna, prečo by potom zákonodarca osobitne riešil zastavenie konania pre nedostatok majetku v samostatnom ustanovení § 20 v rámci PRVEJ hlavy druhej časti zákona a neriešil túto otázku spolu s okruhom účastníkov v rámci DRUHEJ hlavy a ust. § 24

c) logický výklad - pokiaľ by zákonodarca mal v úmysle, aby odvolanie mohol v prípadoch podľa § 20 ods. 3 ZKR podať len účastník konania, príp. veriteľ s vymáhateľnou pohľadávkou, ktorý by inak bol oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, nemá potom logiku, aby túto skutočnosť v jednej časti zákona zákonodarca výslovne zdôraznil (porovnaj § 24 ods. 2 a § 19 ods. 3 posledná veta ZKR) a v inej časti to ponechal len na aplikačnú prax (súdy) (§ 20 ods. 3 ZKR). O skutočnosti, že oprávnenie na podanie odvolania má každý veriteľ, svedčí aj tá skutočnosť, že uznesenie sa doručuje účastníkom konania a zároveň všetkým veriteľom prostredníctvom Obchodného vestníka.

d) autentický výklad - dôvodová správa k ZKR (príloha 6). V osobitnej časti dôvodovej správy zákonodarca k predmetnému ustanoveniu § 20 ZKR výslovne uvádza, že, cit. ... Na rozdiel od uznesenia o zastavení konkurzného konania z dôvodu osvedčenia dlžníkovej platobnej neschopnosti, odvolanie voči uzneseniu o zastavení konania pre nedostatok majetku môže podať i veriteľ dlžníka, ktorý nemusí byť účastníkom konkurzného konania...

e) účel predmetného ustanovenia - Ako vyplýva z účelu ZKR a osobitne úpravy tzv. veriteľského návrhu na vyhlásenie konkurzu, cieľom zákona je poskytnúť priestor najmä dlžníkovi na iniciovanie konkurzného konania, pretože ten pozná svoju majetkovú situáciu najlepšie (porovnaj výklad k § 11 dôvodovej správy). Zakotvením pomerne striktných formálnych požiadaviek na návrh veriteľa zákonodarca zároveň sledoval úmysel vylúčiť

konkurzné konanie ako prostriedok nekalého konkurenčného boja (§ 11 dôvodovej správy). V štádiu, keď súd prvého stupňa zastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku, nemá však argumentácia krajského súdu, ktorá znamená striktné formalizovanie pohľadávky sťažovateľky, logiku. Tým, že konkurzné konanie začalo a navyše na návrh dlžníka, sa úpadok dlžníka prezumuje. Ak veriteľ, ktorého pohľadávku navyiac dlžník nespochybnil, ale sám ju v návrhu na vyhlásenie konkurzu uviedol, podá odvolanie voči uzneseniu o zastavení konania pre nedostatok majetku a zloží preddavok na trovy konania, stáva sa účastníkom konania a zloženie preddavku na trovy konania má samo o sebe za následok, že odvolací súd musí vyhlásiť konkurz (§ 20 ods. 4 ZKR).

Svojím výkladom krajský súd v skutočnosti doplnil § 20 ods. 3 ZKR o také požiadavky na aktívnu legitimitáciu, ktoré nie sú v platnom a účinnom zákone. Takéto doplnenie zákona je však v rozpore s princípmi právneho štátu (čl. 1 ods. 1 ústavy), ku ktorým patrí aj to, že ustanovovať predpoklady v hypotézach právnych noriem patrí do výlučnej kompetencie zákonodarcu... V prípade napadnutého rozhodnutia krajského súdu sa teda jedná o zjavnú svojvôľu súdu pri výklade a aplikácii dotknutého ustanovenia, čím došlo k úplnému popretiu ich účelu a významu...

Nie je úlohou ústavného súdu naprávať skutkové a právne omyly všeobecných súdov. Pokiaľ však ide o omyl natoľko zjavný a závažný, že sa ním zakladá interpretačná svojvôľa, ktorej dôsledkom je zároveň zásah do základných práv účastníka konania, je nepochybné, že dochádza k takému zásahu do práva na spravodlivý súdny proces, ktorý vyžaduje ústavnú korekciu.»

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie základného práva vlastníť majetok, sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

„Vo vzťahu k vlastníckemu právu má predmetný zásah dva rozmery: napadnuté rozhodnutie (i) jednak zbavilo sťažovateľku práva na majetkovú hodnotu zodpovedajúcu tomu, čo by v rámci konkurzného konania ako veriteľ získala, t. j. práva, ktoré by pri absencii aplikačnej svojvôle krajského súdu požívalo súdnu ochranu, a (ii) jednak viedlo k obmedzeniu slobody sťažovateľky ako veriteľa zvoliť si spôsob obrany svojho vlastníckeho práva (možnosť výberu z viacerých zákonom aprobovaných postupov). Postup krajského

súdu by znamenal popretie zásady, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a (požíva) rovnakú ochranu.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné práva Ing. V. K., bytom B. vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, právo na prejednanie jej záležitosti nezávislým a nestranným súdom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co KR 4/2007 porušené boli.

2. Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co KR 4/2007 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť Ing. V. K. čiastku 100.000,-Sk ako finančné zadosťučinenie, a to v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť Ing. V. K. trovy právneho zastúpenia k rukám jej právneho zástupcu, a to v lehote 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za krajský súd jeho predsedníčka listom sp. zn. Spr. 3705/2008 z 26. novembra 2008 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu krajského súdu listom z 3. decembra 2008.

2.1 Predsedníčka krajského súdu vo svojom vyjadrení okrem iného uviedla:

„Senát 2 CoKr prehlásil, že k rozhodovaniu vo veci napadnutej ústavnou sťažnosťou pristupoval so všetkou zodpovednosťou a podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia.

Za výkladom ustanovení ZKR, na základe ktorých posudzoval, či je sťažovateľka osobou oprávnenou na podanie odvolania v odôvodnení svojho rozhodnutia, si v celom rozsahu stojí.

V tejto súvislosti si senát 2 CoKR dovoľil poukázať na skutočnosť, ktorá je z hľadiska výkladu napadnutých ustanovení hodná zreteľa.

Vyhláška MS SR č. 665/2005 Z. z. v ustanovení § 8 ods. 2 hovorí, že preddavok na úhradu nákladov konkurzu, ak ide o právnickú osobu, je 200 000,- Sk. Z dikcie uvedeného ustanovenia je zrejmé, že táto platba nie je súdnym poplatkom v zmysle ustanovení zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch..., ale jednoznačne definovaným preddavkom na úhradu nákladov konkurzu, a teda neexistuje právo požiadať súd o oslobodenie od platenia tohto preddavku z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Pri výklade napadnutých ustanovení ZKR spôsobom uvedeným v sťažnosti, sa môžu vytvoriť dve kategórie veriteľov v rovnakom právnom postavení ako sťažovateľka - teda veriteľov, ktorí nemajú judikátnu alebo uznanú pohľadávku v zmysle ustanovenia § 12 ods. 2 ZKR, a to:

- veriteľ, ktorý si môže dovoliť preddavok zložiť a*
- veriteľ, ktorý si nemôže dovoliť preddavok zložiť,*

pričom priznanie postavenia osoby oprávnenej na podanie odvolania prvej skupine veriteľov bude v súlade so ZKR, a aj s Ústavou SR, kým osoby uvedené v druhej skupine, postavenie osoby oprávnenej podať odvolanie, nebudú mať. Tejto skupine veriteľov, napriek rovnakému právnomu postaveniu, bude odopreté Ústavou SR zaručené právo na súdnu ochranu.

V tejto súvislosti si senát 2 CoKR dovoľil vysloviť názor, že pripustenie mimoriadnych opravných prostriedkov - dovolania a mimoriadneho dovolania, vylúčených ustanovením § 198 ods. 1 ZKR, by bolo významným prínosom pri výklade, aplikácii zákona č. 7/2005 Z. z. a aj zjednocovaní rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

Vzhľadom na to, že predmetom ústavnej sťažnosti je výklad právnej normy a od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, súhlasíme, aby US SR upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu krajského súdu iba zopakoval argumentáciu uvedenú už v samotnej sťažnosti a navyše uviedol:

„... za irelevantný v tejto súvislosti je potrebné považovať názor Krajského súdu o možnom odoprení práva na súdnu ochranu v dôsledku nemožnosti časti veriteľov zložiť preddavok na trovy konania. Sťažovateľka zároveň uvádza, že netrvá na ústnom konaní a súhlasí s tým, aby Ústavný súd upustil od ústneho pojednania veci.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podstata námietok sťažovateľky týkajúca sa namietaného porušenia ňou označených základných práv a práv zaručených v ústave a dohovore spočíva v jej tvrdeniach o nezákonnosti uznesenia krajského súdu sp. zn. 2 Co KR 4/2007 zo 14. februára 2008, ktorá má spočívať v tom, že krajský súd jej nezákonným a svojvoľným výkladom aplikovaných ustanovení zákona o konkurze odňal možnosť konať pred súdom tým, že ňou podané odvolanie odmietol ako podané zjavne neoprávnenou osobou, v dôsledku čoho nepreskúmal jej odvolacie námietky.

V súvislosti s preskúmaním napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd podotýka, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha

interpretácia a aplikácia zákonov. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či je, alebo nie je v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav.

Z odôvodnenia sťažnosťou napádaného uznesenia krajského súdu vyplýva:

„Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či odvolanie bolo podané osobou na to oprávnenou, či súd prvého stupňa rozhodol vo veci na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a či vyvodil správny záver, keď konkurzné konanie voči dlžníkovi M., s. r. o.,... B.,... zastavil pre nedostatok majetku.

Z obsahu spisu súdu prvého stupňa je nepochybné, že konkurzné konanie bolo začaté na základe návrhu dlžníka, ktorý uviedol, že je platobne neschopný, má 27 veriteľov s celkovou výškou pohľadávok 44 000 000,- Sk, pričom pohľadávky väčšiny veriteľov sú viac než 30 dní po lehote splatnosti. Majetok dlžníka predstavujú iba finančné prostriedky v sume 29 377,- Sk. Žiadny iný majetok dlžník nevlasťní.

Keďže súd prvého stupňa mal pochybnosti o majetku dlžníka, spôsobom ustanoveným v § 18 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len ZKR) ustanovil do konania predbežného správcu, ktorému uložil povinnosti v zmysle § 21 ZKR.

Základnou povinnosťou predbežného správcu je zistiť, či majetok dlžníka bude postačovať aspoň na úhradu nákladov konkurzu; pritom je povinný vychádzať aj z hodnoty majetku, o ktorý bol majetok dlžníka ukrátený v dôsledku právnych úkonov, pri ktorých možno odôvodnene predpokladať ich odporovateľnosť. Z obsahu správ predbežného správcu je zrejmé, že postupoval v súlade so zákonom, keď sa pri zisťovaní majetku dlžníka z účtovných kníh a ostatných dokladov a písomností dlžníka zamerlal aj na také úkony dlžníka, na základe ktorých mohol byť majetok dlžníka ukrátený. Okrem preskúmania hospodárenia dlžníka v rokoch 2005 - 2007 vykonal tiež pohovor s konateľom dlžníka a s veriteľkou najvyššej pohľadávky, ktorí vyhlásili, že nie sú im známe také úkony, ktorým

by bolo možné odporovať. Zo zápisníc o uvedenom pohovore je preukázané, že obidvaja boli náležitě poučení o trestnoprávných následkoch marenia konkurzného zákona v zmysle ustanovení § 242 a 243 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. Skutkové závery predbežného správcu, týkajúce sa majetku, resp. odporovateľných úkonov dlžníka, nie sú predmetom odvolacieho konania. Zákon č. 8/2005 Z. z. o správcoch však jednoznačne ukladá správcovi povinnosť vykonávať správcovskú činnosť čestne, zodpovedne, svedomito, s odbornou starostlivosťou a s využitím všetkých svojich skúseností a odborných vedomostí. Správca tiež zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí v súvislosti s výkonom správcovskej činnosti. Preto súd prvého stupňa nepochybil, keď za základ svojho rozhodnutia zobral správu predbežného správcu, z ktorej vyplynulo, že majetok dlžníka nepostačuje ani na úhradu nákladov konkurzu a v súlade s ustanovením § 20 ods. 1 ZKR konkurzné konanie pre nedostatok majetku zastavil. Odvolaciemu súdu preto nezostávalo iné ako uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 4 K/16/2007-273 zo dňa 31. 7. 2007 podľa § 20 ods. 4 druhá veta ZKR potvrdiť.

Úlohou odvolacieho súdu je v nadväznosti na ustanovenie § 20 a ďalšie ustanovenia ZKR skúmať, či odvolanie podala osoba na to oprávnená.

Podľa § 20 ods. 3 druhá a tretia veta ZKR proti uzneseniu o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku môže podať odvolanie každý veriteľ dlžníka. Podanie odvolania veriteľom, ktorý nie je účastníkom konkurzného konania, sa považuje za pristúpenie do konkurzného konania. Podľa § 24 ods. 1 ZKR účastníkmi konkurzného konania sú dlžník (úpadca), navrhovateľ a veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že účastníkom konkurzného konania je v tomto jeho štádiu iba dlžník; veriteľ, ktorý podal odvolanie, účastníkom konkurzného konania nie je. Z dikcie ustanovenia § 20 ods. 3 tretia veta - keďže použitie ustanovenia § 24 ods. 2 ZKR nie je výslovne vylúčené - teda vyplýva, že podanie odvolania veriteľom, ktorý nie je účastníkom konkurzného konania, je jednou z dvoch zákonom predpokladaných foriem prejavu jeho vôle pristúpiť do konkurzného konania. Pritom podmienky pristúpenia do konania v štádiu do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu upravuje § 24 ods. 2 ZKR tak, že do konkurzného konania môže pristúpiť veriteľ, ktorý preukáže, že by inak bol oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Preto je potrebné uvedené ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii vykladať komplexne

a vo vzájomnej súvislosti. Odvolací súd je preto povinný tiež skúmať, či odvolanie podal taký veriteľ, ktorý by inak bol oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu.

Podľa § 11 ZKR návrh na vyhlásenie konkurzu môže podať dlžník, veriteľ, likvidátor dlžníka alebo iná osoba, ak to ustanovuje tento zákon. Veriteľ je oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, ak je dlžník voči nemu viac ako 30 dní v omeškaní s plnením peňažného záväzku a zároveň možno odôvodnene predpokladať platobnú neschopnosť tohto dlžníka. Platobnú neschopnosť dlžníka možno odôvodnene predpokladať vtedy, ak je dlžník viac ako 30 dní v omeškaní s plnením aspoň dvoch vykonateľných alebo písomne uznaných peňažných pohľadávok aspoň dvoch veriteľov, napriek tomu, že bol veriteľmi týchto pohľadávok písomne vyzvaný na ich zaplatenie.

Podľa § 12 ods. 2 druhá veta ZKR pohľadávka veriteľa, ktorý podáva návrh, sa považuje za preukázanú, ak je uznaná dlžníkom na listine s úradne osvedčeným podpisom dlžníka alebo doložená právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu. Odvolateľka je nepochybne veriteľom dlžníka M., s. r. o., B.; k odvolaniu však nedoložila (a ani z jeho textu to nevyplýva), že jej pohľadávka bola dlžníkom uznaná spôsobom, ako to vyžaduje citované ustanovenie § 12 ods. 2 druhá veta, alebo že je vykonateľná na základe právoplatného rozhodnutia súdu alebo iného orgánu, alebo že by dlžníka vyzvala na plnenie takejto svojej pohľadávky. Z uvedeného teda vyplýva, že odvolanie podala osoba, ktorej zákon takéto právo nedáva; preto odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p., ktorý sa na konanie podľa ZKR použije primerane, odvolanie odmietol.

Keďže odvolateľka nie je veriteľom, ktorý by inak bol oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, a teda ani veriteľom oprávneným podať odvolanie, skutočnosť, že odvolateľka zložila na účet Okresného súdu Bratislava I. preddavok na úhradu nákladov konkurzu, odvolací súd z hľadiska ustanovenia § 20 ods. 4 tretia veta považoval za právne bezvýznamnú. Vrátenie zloženého preddavku vykoná súd prvého stupňa.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením odvolateľky, že podanie tohto odvolania je jedinou možnosťou ako sa domôcť svojich práv, a to z dôvodu, že odvolateľka ako každý iný veriteľ mala možnosť uplatniť svoju splatnú pohľadávku proti dlžníkovi, resp. ručiteľom, na súde žalobou na plnenie a tiež sa mohla odporovacou žalobou podľa § 42a Občianskeho zákonníka domáhať, aby súd určil, že

dlžníkově právně úkony, pokud ukracují uspokojení jej vymáhatel'nej pohľadávky, sú voči nej právně neúčinné.“

Z citovaného uznesenia krajského súdu je zrejmé, že základnou premisou jeho právneho názoru o nedostatku aktívnej legitímácie sťažovateľky na podanie odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku úpadcu je nevyhnutnosť na daný prípad, ako aj na obdobné prípady aplikovať vo vzájomnej súvislosti ustanovenia § 20 ods. 3 a § 24 ods. 2 zákona o konkurze.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o konkurze účinného v rozhodnom čase (t. j. ku dňu rozhodovania krajského súdu) uznesenie o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku súd doručí účastníkom konkurzného konania. Proti uzneseniu môže podať odvolanie každý veriteľ dlžníka. Podanie odvolania veriteľom, ktorý nie je účastníkom konkurzného konania, sa považuje za pristúpenie do konkurzného konania.

Podľa § 24 ods. 2 zákona o konkurze účinného v rozhodnom čase až do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu môže do konkurzného konania pristúpiť veriteľ, ktorý preukáže, že by inak bol oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu. O pristúpení do konkurzného konania rozhodne súd do 15 dní od doručenia návrhu uznesením na návrh veriteľa, ktorý má do konkurzného konania pristúpiť.

Aplikáciou citovaných ustanovení zákona o konkurze dospel krajský súd k záveru, že odvolanie proti uzneseniu o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku úpadcu môže podať iba taký „každý“ veriteľ úpadcu, ktorý by inak mohol aj sám podať návrh na začatie konkurzného konania, pretože do konkurzného konania v štádiu pred vyhlásením samotného konkurzu môže podľa § 24 ods. 2 zákona o konkurze vstúpiť iba takýto veriteľ.

Podľa názoru ústavného súdu v záujme posúdenia odôvodnenosti a ústavnej udržateľnosti uvedených záverov krajského súdu je nevyhnutné poukázať na všetky zákonné súvislosti skúmaného prípadu.

V prvom rade treba zdôrazniť, že zákon o konkurze rozdeľuje veriteľov úpadcu do dvoch skupín, pričom do prvej skupiny patria veritelia, ktorí majú voči úpadcovi vykonateľnú pohľadávku, t. j. majú túto pohľadávku osvedčenú exekučným titulom – súdnym rozhodnutím alebo rozhodnutím iného orgánu, prípadne notárskou zápisnicou o uznaní dlhu úpadcom s jeho úradne osvedčeným podpisom (ďalej len „prvá skupina veriteľov“), a do druhej skupiny veriteľov patria veritelia úpadcu, ktorí síce majú voči úpadcovi pohľadávku, avšak ju nemajú osvedčenú už uvedeným spôsobom (ďalej len „druhá skupina veriteľov“). Podľa § 11 ods. 3 zákona o konkurze v spojení s § 12 ods. 2 zákona o konkurze účinného v rozhodnom čase návrh na vyhlásenie konkurzného konania mohol podať iba veriteľ z prvej skupiny veriteľov, kým veritelia z druhej skupiny veriteľov neboli oprávnení podať takýto návrh a účastníkmi konkurzného konania sa stávali až po prihlásení ich pohľadávok v už začatom konkurznom konaní.

V danom prípade, bola sťažovateľka veriteľkou z tzv. druhej skupiny veriteľov, ktorí nemohli podať návrh na vyhlásenie konkurzného konania.

Zákon o konkurze rozlišuje medzi pojmami konkurzné konanie a konkurz. Konkurzný súd najprv vyhlasuje konkurzné konanie a až následne, ak toto konanie nezastaví z dôvodov predpokladaných zákonom o konkurze (napr. aj nemajetnosť úpadcu), vyhlási konkurz, pričom až v uznesení o vyhlásení konkurzu súd vyzve veriteľov úpadcu, aby si prihlasovali svoje pohľadávky proti podstate.

V danom prípade bolo začaté iba konkurzné konanie, konkurz na majetok úpadcu ešte nebol vyhlásený, pretože konkurzné konanie bolo zastavené pre jeho nemajetnosť.

Podľa § 14 ods. 6 zákona o konkurze účinného v rozhodnom čase účinky začatia konkurzného konania zanikajú vyhlásením konkurzu alebo zverejnením uznesenia o zastavení konkurzného konania v Obchodnom vestníku, pričom uznesenie o zastavení konkurzného konania súd vždy bezodkladne po jeho vydaní zverejní v Obchodnom vestníku. Za bezodkladné zverejnenie sa podľa § 199 ods. 5 zákona o konkurze účinného

v rozhodnom čase považuje jeho predloženie Obchodnému vestníku na zverejnenie najneskôr nasledujúci pracovný deň po jeho vydaní.

V prípade zastavenia konkurzného konania kvôli nedostatku majetku úpadcu účinky začatia konkurzného konania zanikajú nie už zverejnením uznesenia o zastavení konkurzného konania v Obchodnom vestníku, ale až vtedy, keď sa v Obchodnom vestníku zverejní oznam o nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku úpadcu (prvá veta § 20 ods. 5 zákona o konkurze účinného v rozhodnom čase).

Z uvedeného je zrejmé, že uznesenie o zastavení konkurzného konania pre nemajetnosť úpadcu sa najprv bezodkladne po jeho vydaní zverejňuje v Obchodnom vestníku a následne sa tiež doručuje účastníkom konkurzného konania, ktorými podľa § 24 ods. 1 zákona o konkurze v znení účinnom v rozhodnom čase sú dlžník (úpadca), navrhovateľ a veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky. Až keď je uznesenie o zastavení konkurzného konania pre nemajetnosť úpadcu doručené všetkým účastníkom konkurzného konania a nadobudne právoplatnosť, zverejní sa o tejto skutočnosti oznam v Obchodnom vestníku, v dôsledku čoho zanikajú účinky vyhlásenia konkurzného konania.

Vzhľadom na uvedenú právnu úpravu, keď sa uznesenie o zastavení konkurzného konania pre nemajetnosť úpadcu oznamuje prostredníctvom jeho zverejnenia v Obchodnom vestníku nielen účastníkom konkurzného konania (ktorým sa navyše aj osobitne doručuje), ale aj širokej verejnosti, dal zákonodarca priestor na jeho prípadnú revíziu v odvolacom konaní aj tým subjektom, ktoré síce nie sú účastníkmi konkurzného konania, a teda toto uznesenie sa im priamo nedoručuje, ale jeho vydaním môžu byť dotknuté na svojich právach. Obzvlášť je potreba tejto revízie daná v prípadoch, keď bolo konkurzné konanie začaté na návrh samotného úpadcu, takže v štádiu pred vyhlásením konkurzu je účastníkom konkurzného konania iba úpadca. Ide o inštitút, ktorý slúži na to, aby nedochádzalo k zneužívaniu konkurzného konania k dosiahnutiu rýchleho zániku obchodnej spoločnosti. Aj veriteľ úpadcu, ktorý nie je účastníkom konkurzného konania a nie je dokonca ani

veriteľom z prvej skupiny veriteľov, môže mať reálnu vedomosť o majetnosti dlžníka (úpadcu) alebo prehľad o možnej odporovateľnosti právnych úkonov úpadcu, a je teda u neho odôvodnený záujem na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konkurzného konania pre nemajetnosť úpadcu.

Uvedený záver je v súlade aj s celkovým účelom, resp. poslaním konania upraveného zákona o konkurze, ktorým je v zmysle § 1 zákona o konkurze vyriešiť úpadok dlžníka speňažením jeho majetku s cieľom kolektívneho uspokojenia jeho veriteľov.

Vzhľadom na uvedené zákonodarca so zámerom nebrániť dosiahnutiu uvedeného účelu konkurzného konania, zabezpečil prístup ku kontrolovateľnosti uznesenia o zastavení konkurzného konania pre nemajetnosť úpadcu čo najširšej základni veriteľov majúcich voči úpadcovi majetkové práva, a to v ustanovení § 20 ods. 3 zákona o konkurze. Podľa tohto ustanovenia v znení účinnom v rozhodnom čase môže proti uzneseniu o zastavení konania pre nemajetnosť úpadcu podať odvolanie každý veriteľ dlžníka, pričom podanie odvolania veriteľom, ktorý nie je účastníkom konkurzného konania, sa považuje za prístupenie do konkurzného konania.

Zákonodarca prezentoval tento jeho zámer aj v dôvodovej správe k návrhu zákona o konkurze, kde uviedol: *„Na rozdiel od uznesenia o zastavení konkurzného konania z dôvodu osvedčenia dlžníkovej platobnej neschopnosti, odvolanie voči uzneseniu o zastavení konania pre nedostatok majetku môže podať i veriteľ, ktorý nemusí byť účastníkom konkurzného konania.“*

V prípade, že proti uzneseniu o zastavení konkurzného konania pre nemajetnosť úpadcu podá odvolanie veriteľ, ktorý nie je účastníkom konkurzného konania, týmto úkonom tento veriteľ ex lege, t. j. bez potreby vydania osobitného súdneho rozhodnutia, pristupuje do konkurzného konania. Iba tento spôsob je jediná možnosť, ako môže veriteľ z druhej skupiny veriteľov prístupiť, a tým zasiahnuť do konkurzného konania pred vyhlásením konkurzu, pretože veritelia z tejto skupiny nie sú oprávnení sami podať návrh na vyhlásenie konkurzného konania.

Na druhej strane veritelia z prvej skupiny veriteľov úpadcu, t. j. tí, ktorí sú sami oprávnení podať návrh na vyhlásenie konkurzného konania a nie sú odkázaní na možnosť podania odvolania, majú možnosť pristúpiť do konkurzného konania pred vyhlásením konkurzu práve prostredníctvom tohto návrhu na vyhlásenie konkurzu, avšak vzhľadom na skutočnosť, že podľa § 14 ods. 4 zákona o konkurze v znení účinnom v rozhodnom čase začatie konkurzného konania bráni tomu, aby sa na majetok toho istého dlžníka začalo iné konkurzné konanie, ak počas konkurzného konania dôjde súdu ďalší návrh na vyhlásenie konkurzu týkajúci sa toho istého dlžníka, súd o ňom rozhodne, ako by šlo o návrh na pristúpenie do konkurzného konania.

Na citované ustanovenie nadväzuje ustanovenie § 24 ods. 2 zákona o konkurze účinného v rozhodnom čase, podľa ktorého až do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu môže do konkurzného konania pristúpiť veriteľ, ktorý preukáže, že by inak bol oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu. O pristúpení do konkurzného konania rozhodne súd do 15 dní od doručenia návrhu uznesením na návrh veriteľa, ktorý má do konkurzného konania pristúpiť.

Inými slovami, zákon o konkurze rozlišuje dva prípady pristúpenia do konkurzného konania pred vyhlásením konkurzu, a to prípad, keď veriteľ z druhej skupiny veriteľov môže pristúpiť do konkurzného konania ex lege, čím je mu daná možnosť v prípade zastavenia konkurzného konania zasiahnuť do jeho priebehu, pretože inak by sa mohol prejavíť až po vyhlásení konkurzu, kedy si môže prihlásiť svoje pohľadávky proti majetku úpadcu. V tomto prípade pristúpenia do konkurzného konania nie je potrebné vydávať žiadne rozhodnutie. V druhom prípade pristúpenia do konkurzného konania pred vyhlásením konkurzu je nevyhnutné rozhodnúť osobitným rozhodnutím konkurzného súdu, pretože ide o pristúpenie do konania veriteľa z prvej skupiny veriteľov, ktorí môžu sami podať návrh na vyhlásenie konkurzného konania, pričom aj samotné konkurzné konanie sa začína na základe súdneho rozhodnutia (§ 14 ods. 3 zákona o konkurze).

Pristúpenie do konkurzného konania veriteľa, ktorý môže aj sám podať návrh na vyhlásenie konkurzu (§ 24 ods. 2 zákona o konkurze), prichádza do úvahy buď vtedy, keď už bolo na majetok úpadcu vyhlásené konkurzné konanie, avšak nie každý veriteľ z prvej skupiny veriteľov sa o tom dozvedel, a preto takýto veriteľ podá tiež návrh na vyhlásenie konkurzu na toho istého úpadcu. Vzhľadom na to, že voči tomu istému úpadcovi nemôžu byť vyhlásené dva konkurzy, zákonodarca to rieši tak, že ak po vyhlásení konkurzného konania na majetok úpadcu bol podaný ďalší návrh, o tomto v zmysle § 14 ods. 4 zákona o konkurze rozhodne konkurzný súd ako o návrhu na pristúpenie do už vyhláseného konkurzného konania. Alebo v prípade, keď už bolo na majetok úpadcu vyhlásené konkurzné konanie a veriteľ z prvej skupiny veriteľov podá návrh priamo na pristúpenie do už vyhláseného konkurzného konania.

Krajský súd v obrannej argumentácii uviedol, že ak by platil už uvedený záver, t. j. že aj veriteľ z tzv. druhej skupiny veriteľov úpadcu môže podať odvolanie proti uzneseniu o zastavení konkurzného konania pre nemajetnosť úpadcu, a týmto spôsobom ex lege pristúpiť do konkurzného konania, potom by to znamenalo nerovnoprávne postavenie týchto veriteľov, pretože nie každý z týchto veriteľov je súčasne schopný zaplatiť preddavok na úhradu nákladov konkurzu podľa § 20 ods. 4 zákona o konkurze, tak ako to urobila sťažovateľka.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o konkurze v znení účinnom v rozhodnom čase ak odvolací súd zistí, že súd prvého stupňa rozhodol o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku nesprávne, rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení tak, že vyhlási na majetok dlžníka konkurz. Inak rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdí. Odvolací súd vyhlási konkurz na majetok dlžníka aj vtedy, ak veriteľ, ktorý podal odvolanie, zloží na účet súdu preddavok na úhradu nákladov konkurzu.

V uvedených súvislostiach ústavný súd poznamenáva, že v zmysle citovaného ustanovenia veriteľ, ktorý podá odvolanie proti uzneseniu o zastavení konkurzného konania pre nemajetnosť úpadcu, môže, ale bezpodmienečne nemusí súčasne s týmto odvolaním zložiť aj preddavok na úhradu nákladov konkurzu. Ak takýto veriteľ podá iba odvolanie, na

základe neho pristúpi do konania a odvolací súd vecne preskúma jeho odvolacie námietky, ak však takýto veriteľ spolu s podaním odvolania zloží na účet konkurzného súdu navyše aj preddavok na úhradu nákladov konkurzu, odvolací súd bez ďalšieho, t. j. bez tohto, aby vecne skúmal odvolaním napadnuté uznesenie konkurzného súdu, vyhlási na majetok úpadcu konkurz.

V danom prípade sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného (konkurzného) súdu o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku úpadcu odvolanie a súčasne zložila preddavok 200 000 Sk na úhradu trov konkurzu, čím sa ex lege stala účastníčkou konkurzného konania, a krajský súd už nemal vecne preskúmať rozhodnutie konkurzného súdu (čo napriek konštatovaniu, že odvolanie podala neoprávnená osoba, napokon aj urobil, keďže sa vecne vyjadril aj k námietkam sťažovateľky), ale v zmysle § 20 ods. 4 zákona o konkurze mal sám vyhlásiť na majetok úpadcu konkurz.

Vzhľadom na uvedené závery ústavný súd dospel k záveru, že uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Co KR 4/2007 zo 14. februára 2008 bolo porušené základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v konečnom dôsledku aj jej základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, keďže jej nebola súdom poskytnutá dostatočná ochrana a možnosť domáhať sa naplnenia jej legitímnej nádeje na aspoň čiastočné uspokojenie jej majetkových nárokov voči majetku úpadcu, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu sp. zn. 2 Co KR 4/2007 zo 14. februára 2008 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Ústavný súd v súvislosti s týmto návrhom sťažovateľky dospel k záveru, že na dosiahnutie nápravy vo veci je nevyhnutné, aby využil aj svoju právomoc podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, a preto vyhovel návrhu sťažovateľky a zrušil označené uznesenie krajského súdu, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

V súvislosti s požiadavkou sťažovateľky, aby po zrušení označeného rozhodnutia krajského súdu mu bola vec vrátená na ďalšie konanie vzhľadom na skutočnosť, že podľa

§ 56 ods. 6 a 7 zákona o ústavnom súde by bol krajský súd po vrátení veci viazaný právnym názorom ústavného súdu (potreba vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu), ústavný súd rovnako ako pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľky na vydanie dočasného opatrenia dospel k záveru, že vzhľadom na to, že v dôsledku nadobudnutia právoplatnosti zrušovaného uznesenia krajského súdu (1. apríla 2008) už došlo k zániku úpadcu, by vrátenie veci na ďalšie konanie bolo v daných okolnostiach iba formálnym úkonom.

III.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia označených základných práv zaručených v ústave a práva zaručeného v dohovore nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu považuje za primerané v sume 3 000 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich náhradu.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2008 je 3 176 Sk a hodnota režijného paušálu je 191 Sk.

S poukazom na výsledok konania priznal ústavný súd sťažovateľke nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2008, ktoré účinne prispeli k prerokovaniu veci (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnému súdu) v sume 6 734 Sk, t. j. 223,53 € vrátane režijného paušálu, tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia. Ústavný súd nepriznal sťažovateľke úhradu trov konania za vyjadrenie jej právneho zástupcu z 3. decembra 2008 z dôvodu jeho totožnosti s argumentáciou sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2009